NAHIKO

EMAKUNDE
EMAKUMEAREN EUSKAL ERAKUNDEA
INSTITUTO VASCO DE LA MUJER

Erakunde autonomiaduna EUSKO JAURLARITZA

Organismo Autónomo del GOBIERNO VASCO

LEHEN HEZKUNTZAKO 3. MAILA

3. UNITATE DIDAKTIKOA:

BERDINTASUNA

GAI ZERRENDA

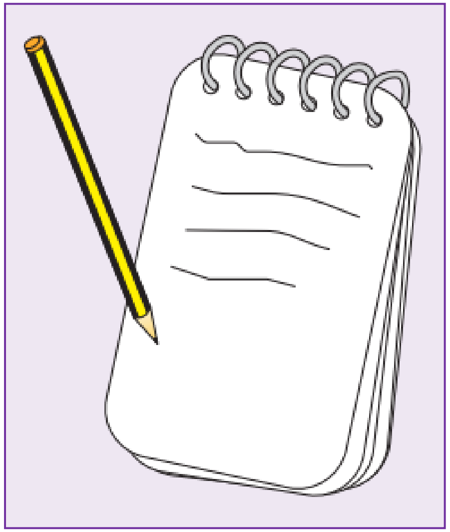

HEZKIDETZA

- Irakaslearen gida

MATERIALA

- “Berdintasunaren oka” jolasa

- Ikasleen koadernoa

- Familien koadernoa

HEZKIDETZA, BERDINTASUNERAKO HEZIKETA

tratu txarrak NAHIKO! 3-4 berdintasuna
maltrato igualdad

EMAKUNDE
EMAKUMEAREN EUSKAL ERAKUNDEA
INSTITUTO VASCO DE LA MUJER
EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

Ikasle oro, neska nahiz mutil, generoko rolik gabe: bizitzaren arlo guztietan pertsona osoak eta autonomoak.

Giza Eskubideetan oinarritutako harremanak.

BERDINTASUNA:

- **Ikasle guztiek, neskek zein mutilek, norbere autonomia, pertsonen arteko tratu onak eta erabateko hiritartasuna lortzeko heziketa eduki dezaten.**
- **Errespetuz eta indarkeriarik gabe hazi, sentitu, ekin, ikasi, erabaki eta elkarbizi daitezen.**

→ **Nahiz arlo pribatuan nahiz publikoan Giza Eskubideak errespetatuz bizi eta elkarbizi daitezen.**

→ **Arazoak eta auziak biolentzia-eza erabiliz konpondu ditzaten.**

→ **Emakumeen aurkako indarkeriaren kontra egin dezaten.**

LEHEN HEZKUNTZAKO BIGARREN ZIKLOA

NAHIKO! 3-4 Logoa

Mundu erdia grisa.
Desberdintasunez osatuta.

Mundu erdia berdea.
Berdintasunez osatuta.

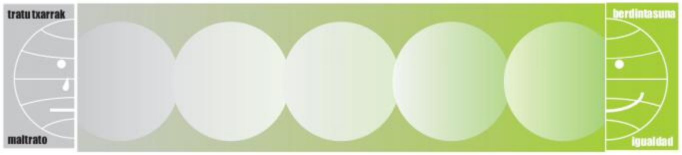

HELBURUA: puntuz puntu, mundu grisa berdeagoa bilakatu.

NI ETA MUNDUA, MUNDUA ETA NI:

- Bizitzarako, norbere autonomiarako eta harremanetarako zainketaren eta enpleguaren balioa eta nagusitasuna.

HELBURUAK:

- Ikasleen garapen osoa sustatu.
- Eredu maskulinoaren unibertsalizazioa aztertu.
- Eredu femeninoaren baloreak azpimarratu.

EDUKIAK:

- Mundu zabalaren aurkikuntza, ezagutzeko, ulertzeko eta kontatzeko grina.
- Ni eta mundua, mundua eta ni: nola bizi naiz, zer behar dut bizitzeko, norekin bizi naiz, ze harremanak ditut, nola tratatzen ditut...
- Munduaren ezagutza eta interakzio bikoitza
  - Narrazioa, fikzioa
  - Informazioa, albisteak

LEHEN HEZKUNTZAKO
3. MAILA

UNITATEAK	JOLASAK
1. Zainketa	Zainketa. Piramidea. Sena ala heziketa?
2. Aniztasuna	Ipuinen loteria. Nesken oka jolasa. Mutilen oka jolasa
3. Berdintasuna	Berdintasunaren oka jolasa

3.UD, BERDINTASUNA

- Berdintasunerako heziketak bermatu dezake zainketarako eta aniztasunerako heziketa.
- Berdintasunerako heziketa askatasunerako, giza eskubideetarako eta tratu onerako heziketa da.
- “BERDINTASUNA, EGINEZ IKASTEN DA”

EMAKUNDE
EMAKUMEAREN EUSKAL ERAKUNDEA
INSTITUTO VASCO DE LA MUJER

IRAKASLEEN FORMAKUNTZA

IRAKASLEAREN GIDA

1. Helburuak eta edukiak

2. Materialak eta ekintzak

3. "Berdintasunaren oka" jolasa

EMAKUNDE
EMAKUMEAREN EUSKAL ERAKUNDEA
INSTITUTO VASCO DE LA MUJER

BERDINTASUNA

NAHIKO! 3-4

3 UNITATE DIDAKTIKOA

IRAKASLEAREN GIDA 5

1 HELBURUAK ETA EDUKIAK

Hirugarren unitateak aurreko biak laburtu eta osatzea du helburu. Lehenengo unitateak, oro har gure gizartean eta gizon nahiz emakume bakoitzaren bizitzan zainketaren garrantziaz eta beharraz ohartzeko aukera eman zigun. Norbanakoaren zainketan erantzukizunerako heziketarik gabe, nekez lortuko dugu gure ikasleak pertsona autonomo eta osoak izatera iritsi arte gara daitezen. Familiaren zainketan erantzukizunkidetzarako heziketarik gabe, nekez izango ditugu familia eta bikote harreman justuak, errezpetuzkoak, positiboak eta atseginak. Eta nekez ere, emakume eta gizonen artean tratu onak. Zainketa sozialean erantzukizunkidetzarako heziketarik gabe, zaila izango da gure gizartea justua izatea, pertsona guztien ongizatea ahalbideratzen duen gizartea izatea.

Zainketa zainduz ikasten da, eta emakume nahiz gizonek horrela ikasten dute. Horrela ikasten du arduratsua den eta bere buruarekin, bikotearekin, familiarekin, hurbileko pertsonekin, bere auzoarekin, bere gizartearekin… arduratzen den pertsona orok -gizon edo emakume-. Horrela ikasten da beste pertsona batzuengadik eta beste pertsona batzuekin. Horrela ikasten da ere, eskolan. Soilik eskolak hori nahi izan, arduratsua sentitu eta erantzukizuna hartzea da beharrezkoa. Horrek zera dakar: zainketa eta zaintzen duten pertsonak eta hauen ezagupenak, aprendizaiak, gaitasunak, lanak eta lorpenak birbaloratu eta aitortzea. Egun, gure gizartean pertsona hauek emakumeak dira gehien bat. **Eskolan zainketarako hezitzea** emakumeek burututako eginkizun hori ikustarazi, errespetarazi eta horretatik ikastea da. Eskolan zainketa eta erantzukizunkidetzarako hezitzea ikasle guztiek emakumeek egindako zainketaren kultura berdin ikasi, baloratu eta ohartaraztea da. Erantzukizunkidetza eta zainketarako heziketa oinarrizko gakoa dugu gure ikasleen garapen pertsonala, harremanak, bikote bizitza eta bizi diren gizartearen garapena justuagoak, orekatuak, atseginak eta arrakastatsuak izateko.

EMAKUNDE
EMAKUMEAREN EUSKAL ERAKUNDEA
INSTITUTO VASCO DE LA MUJER
EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

3.UD: BERDINTASUNA

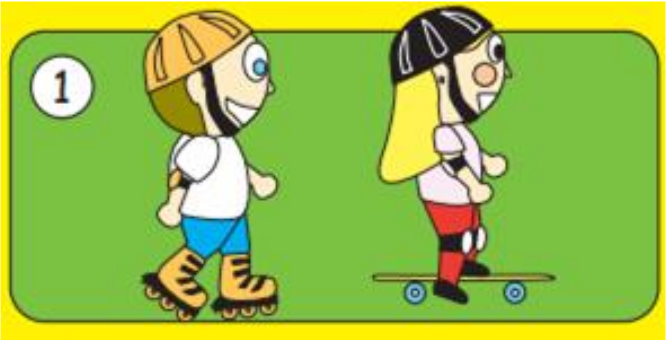

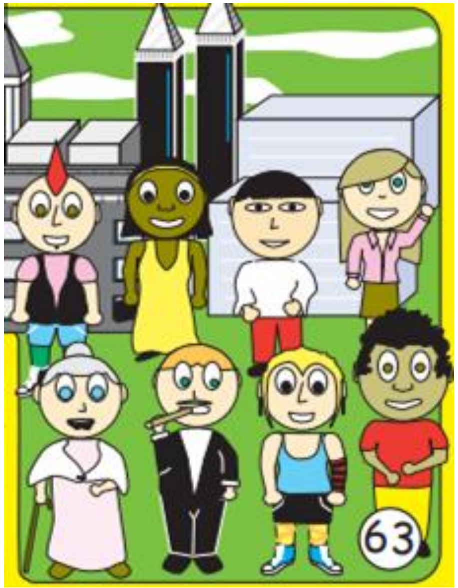

AURREKO BI UNITATEAK LABURTU ETA OSATZEN DITU

→ **1UD: Zaintzera zaintzen ikasten da. Emakumeek nahiz gizonezkoek ikasi eta egin dezakete. Zaintzarako hezi eskolan.**

→ **2UD: Aniztasuna aniztasunez ikasten da. Ezagutuz, baloratuz, onartuz, errespetatuz, berdintasunez tratatuz. Aniztasunerako hezi eskolan.**

Aniztasuna <VERSUS> **Generoko estereotipoak eta rolak.**

→ **3UD, Berdintasunaren oka: neska eta mutilentzat bizitzarako ibilbide komuna, aukera eta bitarteko berberak dituena bizitzarako arlo guztietan: zaintza, lana/enplegua eta aisia.**

“Berdintasunaren oka berdea” <VERSUS> **“Nesken oka arrosa” eta “Mutilen oka urdina”.**

BERDINTASUNAREN ALDEKO OKA
BERDINTASUNAREN OKA BERDEA

BERDINTASUNAK ANIZTASUNA AUTONOMIA ETA ASKATASUNA AHALBIDETU ETA BERMATZEN DU

“Oka berdeak” honako hau irudikatzen du:

→ Heziketa eta ikasketa berak.
→ Aukera eta bitarteko berberak.
→ Estatus eta protagonismo berberak.
→ Askatasun eta autonomia berberak.

Bizitzaren arlo guztietan:
→ Arlo pribatua, etxekoa, familia, zaintza, enpatia, afektoak, eta abar.
→ Arlo publikoa, ogibideak eta lan mundua, gizartea, ekoizpena eta abar.

tratu txarrak NAHIKO! 3-4 berdintasuna

maltrato igualdad

EMAKUNDE

EMAKUMEAREN EUSKAL ERAKUNDEA
INSTITUTO VASCO DE LA MUJER

EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

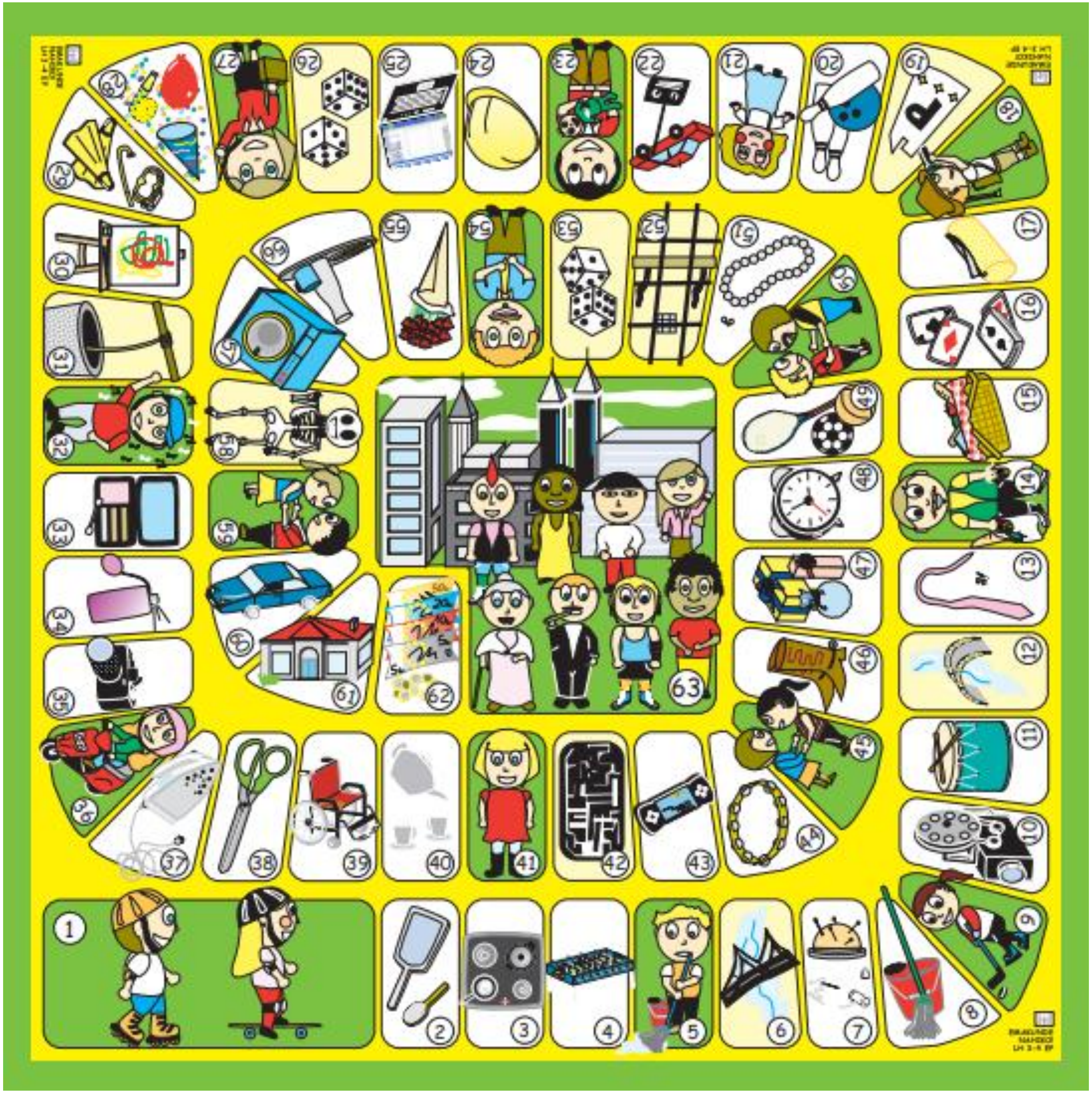

Berdintasunaren "oka berdeak" generoko dikotomia gainditzen du. Aurreko unitate didaktikoan (2UD) aztertu diren "oka urdin" maskulinoa eta "oka arrosa" femeninoaren dikotomiaren aniztasunaren eta berdintasunaren alternatiba da.

HIRUHILEKOAREN ANTOLAKETA

Unitate didaktikoaren materiala hiruhilekoan zehar erabili

PAUSOAK:

A) Asteroko saioetan ikasleekin:

- "Berdintasunaren oka" jolasa ezagutu, landu eta jolastu.
- Ikasleen koadernoa bete, jolasak barneratzeko. Zatika egiten joan daiteke.

B) Eskolan landu ondoren:

- Familien koadernoa etxera bidali etxekoekin landu, hausnartu eta partekatzeko. Zatika egiten joan daiteke.
- Ez da "etxeko-lana", ez da eskolan "zuzenduko". Erabileraren eta etxean lortutako giroaren jarraipena egingo da.

ONLINE JOLASAK

JOLASTU, BIZIARAZI, AZTERTU, HAUSNARTU:

- Lan-talderako materialak.
- Eguneroko egoerak, sentsazioak, bizipenak, sentipenak, harremanak... biziarazi eta gogoratu.
- Galdetu, aztertu, hausnartu, ulertu, eztabaidatu, adostu, iradoki, aldatu...
- Ondorioak, alternatibak, aldaketak...

JOLAS BAKOITZAK 3 ATAL:

- Hasierako tutoriala (azalpena)
- JOLASA
- Bukaerako laburpena (hausnarketa)

HASIERAKO TUTORIALA

ERABILERA:

- Jolasa ezagutzeko.
- Non dago tutoriala?
  - Lehenengo zikloko jolasetan (LH1 eta LH2) irakasleari alta ematerakoan azaltzen da.
  - LH3tik aurrera berriz, ikasle bezala alta ematerakoan azaltzen da.
- Lehen partidetan talde osoarekin erabil daiteke eta gero taldeka edo banaka.
- Tutoriala saltatzeko aukera dago botoi gorriari emanez. Adibidez, jolastu den lehen partidetan jadanik tutoriala egin bada eta jolasa jadanik ondo ezagutzen denean, ez da beharrezkoa berriro egitea.

EMAKUNDE
EMAKUMEAREN EUSKAL ERAKUNDEA
INSTITUTO VASCO DE LA MUJER
EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

BUKAERAKO LABURPENA

ERABILERA:

- Partidaren emaitzak aztertzeko eta kontzeptuak finkatzeko.
- Non dago laburpena?
  Jokalari bakoitzari azaltzen zaio partida amaitzerakoan.
- Lehen jokaldietan talde osoarekin erabil daiteke eta gero taldeka edo banaka.
- Laburpeneko galdera batzuk jolastutako partidaren araberakoak dira.

tratu txarrak NAHIKO! 3-4 berdintasuna
maltrato igualdad

EMAKUNDE
EMAKUMEAREN EUSKAL ERAKUNDEA
INSTITUTO VASCO DE LA MUJER

EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

ONLINE JOLASEKIN JARDUERAK

1.- JOLASTU AURRETIK, JOLASA EZAGUTU:

- Kartak eta fitxak ezagutu, marrazkien eta hitzen esanahia argitu…
- Irizpide anitzak erabiliz fitxak antolatu eta sailkatu. Pertsonaien ezaugarri komunak edota ezberdinak identifikatu.
- Kartak kopiatu eta hormairudiak egin elkarren artean erlazionatuz, osatzen dituzten testu edo irudiak gehituz. Egungo albisteekin edota gertaerekin erlazionatu.
- Nork bere burua edota beste pertsonak errespetuz ezagutu eta deskribatzeko hitzen zerrenda osatu. Erabiltzen al ditugu hitz batzuk neskentzat eta beste batzuk mutilentzat? Zergatik?
- Hitz berrien hiztegi txikia egin. Hiztegia irudi, adibide, egoera edo esaldiekin lotu…
- Karta edota fitxa berriak sortu.

2.- JOLASTU ONDOREN, HAUSNARTU:

- Egindakoa aztertu, zalantzak argitu…
- Jolas amaierako online laburpena bete.
- Ezkerreko laukiko ariketak egin.
- Ikasleen koadernoko ariketak egin.

3.UD-KO JOLASA
"BERDINTASUNAREN OKA" JOLASA

63 LAUKIZ OSATUTAKO TAULA

Taulak aukera berbereko nesken nahiz mutilen bizitza ibilbidea irudikatzen du.

Bukaerako laukiak pertsona anitzak eta autonomoak, hiritar osoak irudikatzen ditu.

- **Lauki berdeak: neskak eta mutilak, emakumezko eta gizonezko pertsonaiak daude.**
- **Lauki zuriak: pertsona autonomoagoak, osoagoak eta zoriontsuagoak izateko ikasketak bideratzeko objektu esanguratsuak.**
- **Lauki horiak: oka jolasaren lauki bereziak.**

* Online jolasaren tutorialean zehatz-mehatz azalduta.

EMAKUNDE
EMAKUMEAREN EUSKAL ERAKUNDEA
INSTITUTO VASCO DE LA MUJER

JOLAS ARAUAK 1

- **JOLASAREN DINAMIKA:** Txanda denean dadoa sakatu eta bukatzean "Txanda amaitu" sakatu.
- **BERDE KOLOREKO LAUKI BEREZIAK:** fitxa lauki hauetan erortzean, fitxak "pertsonatik pertsonara" salto egin eta jokalariak dadoa berriro jaurtiko du.
- **OBJEKTU ESANGURATSUAK:** jokalariaren txanda denean lauki txuri batetik atera eta jaurti aldiaren balioaren arabera aurrera egiteko, jokalariak "egia ala gezurra" galdera bat zuzen erantzun beharko du.
- **LAUKI HORIAK:** oka jolasaren lauki bereziak. Berariazko araua kasu bakoitzean: zubiak, laberintoa kartzela...

JOLAS ARAUAK 2

- **JOLASAREN BUKAERA:** azkeneko laukira ailegatzen den lehenengo jokalari edo taldea. Lauki honek pertsona anitzak, eskubide berbereko hiritarrak irudikatzen ditu.

Adibidea

tratu txarrak NAHIKO! 3-4 berdintasuna maltrato igualdad

EMAKUNDE
EMAKUMEAREN EUSKAL ERAKUNDEA
INSTITUTO VASCO DE LA MUJER

EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

IKASLEEN KOADERNOA

Landutako jolasei buruzko ariketak

HITZ EGIN, HAUSNARTU, BARNERATU, LABURTU:

- Hitzak eta marrazkiak markatu (“X” idatzi...).
- Hitzak marrazkiekin lotu. Irudiak gehitu...
- Galderak erantzun. Testuak idatzi...

PDF betegarriak

FAMILIEN KOADERNOA

Landutako jolasei buruzko ariketak

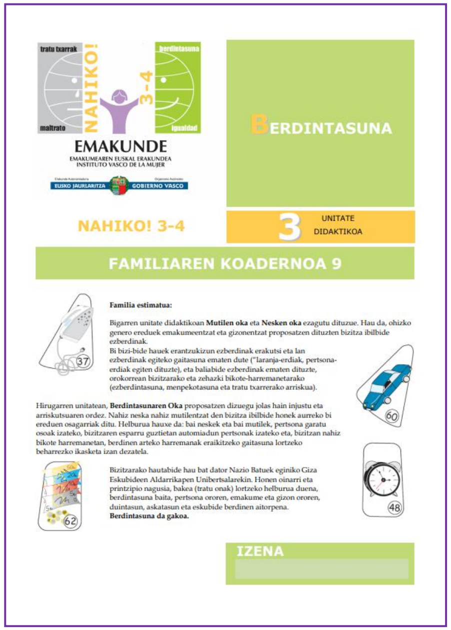

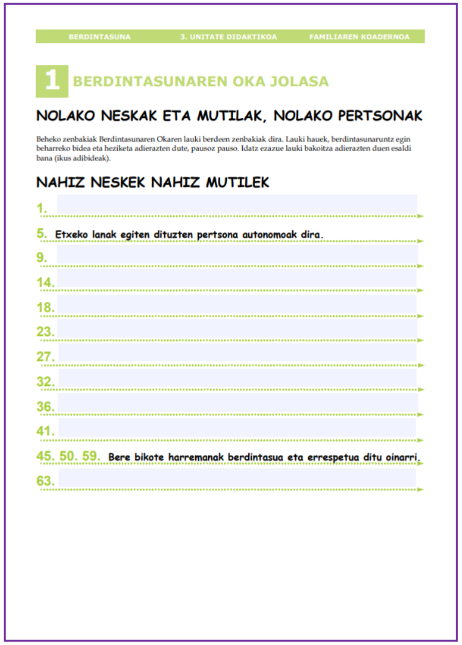

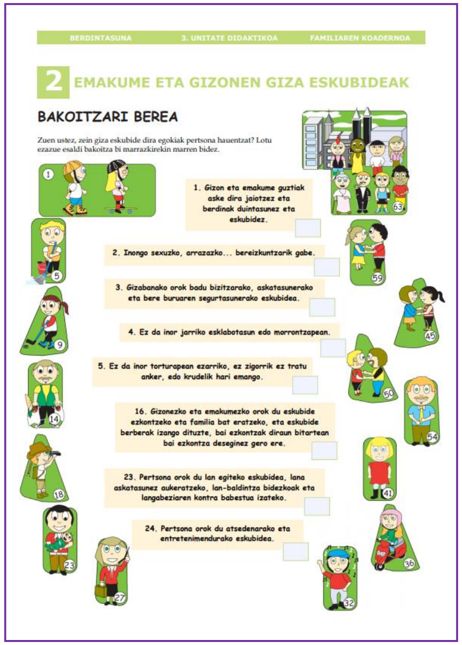

PDF betegarriak

HITZ EGIN, HAUSNARTU, ADOSTU:

- Hutsuneetan hitzak idatzi. Irudiak gehitu...
- Fitxak osatu. Testuak bukatu. Galderak erantzun...
- Hitzak eta marrazkiak markatu ("X" idatzi, zenbaki bera jarri...).

FAMILIEN KOADERNOAREN ERABILERA

PAUSOAK:

1. Familiei koadernoen helburuak eta erabilera azaldu (ikus beheko laukia).
2. Eskolan landu ondoren, familiei koadernoak bidali: USBan, e-mailez, eskolako web-ean ala plataforman zintzilikatu, inprimatuta banatu…
3. Koadernoaren ariketak familiekin hitz egin, partekatu eta hausnartzeko erabili.

TOPAGUNEA DA, AUKERA BAT, EZ "EGINBEHARRA"

→ Eskolako lanetaz hitz egiteko eta hausnartzeko aukera.
→ Elkar ezagutzeko eta harremanak sendotzeko aukera.
→ Esperientziak, sentimenduak, balioak, erabakiak… BIZITZA partekatzeko aukera.

→ Ez dira erantzun bakarra eta egiteko modu bakarra duten ariketak.
→ Ez da beharrezkoa dena idaztea, dena erantzutea eskolara bidaltzeko.
→ Helburua, familian erabiltzea da, eskolaren laguntza eta jarraipenarekin.

ONLINE MATERIALA ERABILTZEKO INFORMAZIO GEHIAGO

"ONLINE JARRAIBIDEAK" pdf-a

- Irakasleak materiala eta jolasak ezagutzeko pausoak.
- Ikasleek materiala eta jolasak ezagutzeko pausoak.
- Jolasak erabiltzeko pausoak.
- Hausnarketa: jolasaren laburpena eta koadernoak nola erabili.
- Online jolasteko ohar teknikoak.
- Irakaslea eta ikasleak online jolasetan alta emateko pausoak.
- Nabigatzailean leiho independienteak nola sortu.

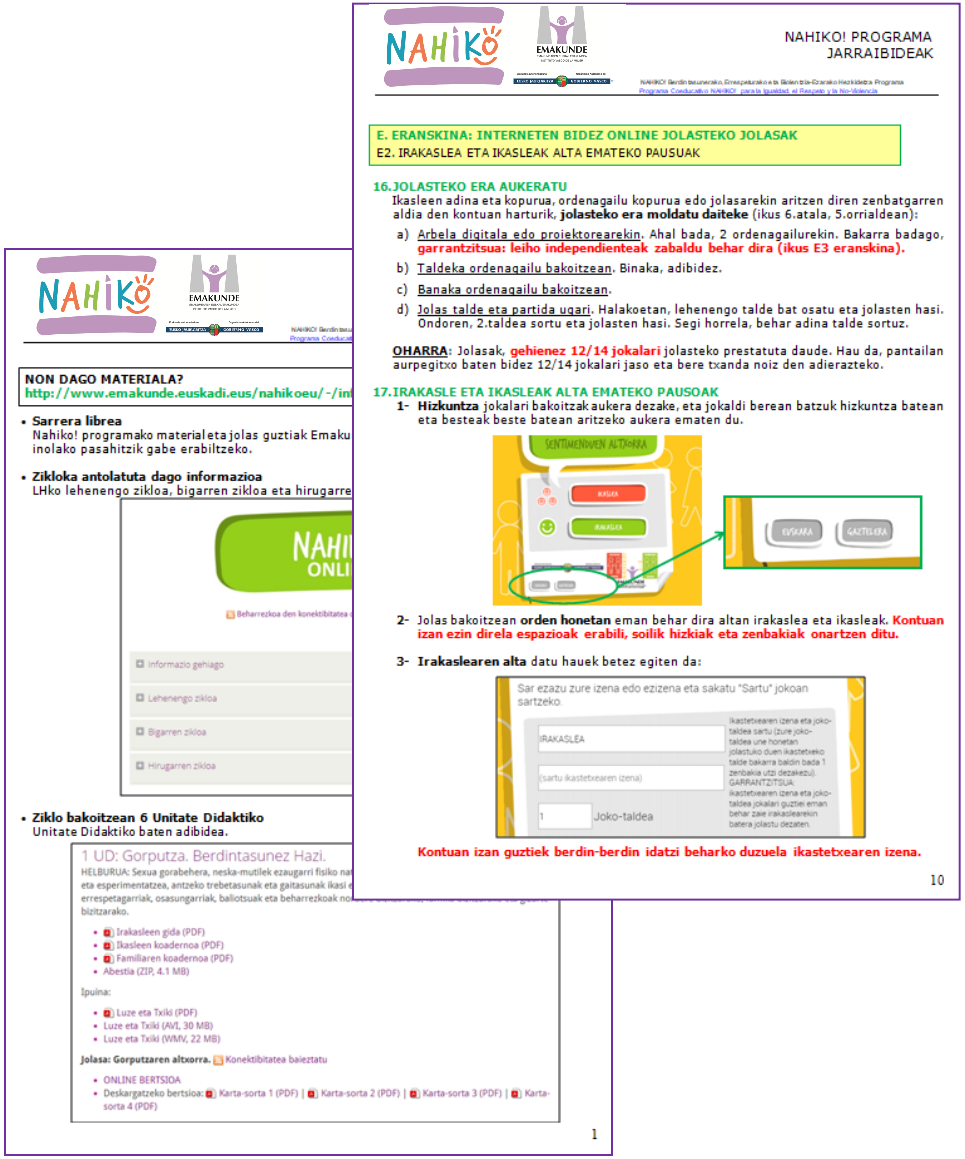
NON DAGO MATERIALA?
http://www.emakunde.euskadi.eus/nahikoeu/-/inf

- **Sarrera librea**
  Nahiko! programako material eta jolas guztiak Emaku
  inolako pasahitzik gabe erabiltzeko.
- **Zikloka antolatuta dago informazioa**
  LHko lehenengo zikloa, bigarren zikloa eta hirugarre
- **Ziklo bakoitzean 6 Unitate Didaktiko**
  Unitate Didaktiko baten adibidea.

1

NAHIKO! PROGRAMA JARRAIBIDEAK

E. ERANSKINA: INTERNETEN BIDEZ ONLINE JOLASTEKO JOLASAK
E2. IRAKASLEA ETA IKASLEAK ALTA EMATEKO PAUSUAK

16. JOLASTEKO ERA AUKERATU
Ikasleen adina eta kopurua, ordenagailu kopurua edo jolasarekin aritzen diren zenbatgarren aldia den kontuan harturik, **jolasteko era moldatu daiteke** (ikus 6.atala, 5.orrialdean):

a) Arbela digitala edo proiektorearekin. Ahal bada, 2 ordenagailurekin. Bakarra badago, **garrantzitsua: leiho independienteak zabaldu behar dira (ikus E3 eranskina).**
b) Taldeka ordenagailu bakoitzean. Binaka, adibidez.
c) Banaka ordenagailu bakoitzean.
d) Jolas talde eta partida ugari. Halakoetan, lehenengo talde bat osatu eta jolasten hasi. Ondoren, 2.taldea sortu eta jolasten hasi. Segi horrela, behar adina talde sortuz.

OHARRA: Jolasak, **gehienez 12/14 jokalari** jolasteko prestatuta daude. Hau da, pantailan aurpegitxo baten bidez 12/14 jokalari jaso eta bere txanda noiz den adierazteko.

17. IRAKASLE ETA IKASLEAK ALTA EMATEKO PAUSOAK
1- **Hizkuntza** jokalari bakoitzak aukera dezake, eta jokaldi berean batzuk hizkuntza batean eta besteak beste batean aritzeko aukera ematen du.
2- Jolas bakoitzean **orden honetan** eman behar dira altan irakaslea eta ikasleak. **Kontuan izan ezin direla espazioak erabili, soilik hizkiak eta zenbakiak onartzen ditu.**
3- **Irakaslearen alta** datu hauek betez egiten da:

Kontuan izan guztiek berdin-berdin idatzi beharko duzuela ikastetxearen izena.

10

NAHIKO

EMAKUNDE

EMAKUMEAREN EUSKAL ERAKUNDEA

INSTITUTO VASCO DE LA MUJER

Erakunde autonomiaduna

Organismo Autónomo del

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO